سنه : ١ ‏ ‏ ‏ ١٥ كانون اول ١٣٣٩ ‏ ‏ ‏ صايى : ٣

محراب

اخلاقى ، اجتماعى ، فلسفى ، تاريخى ، ادبى مجموعه‌در

شيمديلك اون بش كونده نشر اولونور

مندرجات :

			ص
محمد امين	« مصاحبه »	فلسفه نشريانده بر ترقى خطوه‌سى	٦٥
شرف الدين	« تاريخى »	ابن تيميّه	٦٧
يوسف ضيا	« فلسفى »	شهاب الدين سهروردى	٧٣
حلمى ضيا	« ادبى »	ييلدزلره قدر	٧٧
شرف الدين	« كلامى »	مثل اعلا	٧٨
رفعت	« اتنوغرافى »	قيرغيز وقازاقلر	٨٢
محمد شرف	« جغرافى »	بروسه شهرى	٨٣
ابو طفيل	« رومان »	حىّ بن يقظان	٨٩
محمد صدقى	« شعر »	غزل	٨٥
حسين عالى	« شعر »	صيرچه سراى	٧٦
عابد	« شعر »	ذليخا	٨٩
اسماعيل نامى	« شعر »	ماضى	٨٨

شهزاده باشى : اوقاف اسلاميه مطبعه‌سى

١٣٣٩ - ١٩٢٣

قومی: قیرغیز ــ قازاقلر

قازاقلر، اون بشنجی عصرده، شیمدیکی «آق مولا» ولایتنده ظهور ایده‌رك «بالقاش کولی» ایله «اصیق کول آراسنده بولونان صحراده برلشمشلردی. بو واسع اراضی بونلردن اول جنکیز خانك طورونی «اوردا ایچین»ك زیر اداره بولونیور. و «آق اوردا خانلغی» نامنی طاشیوردی. اسکیدنبری قیرغیز، نایمان، قاکای، قپچاق، قارلوق، میرکیت، دولات نامنی طاشییان قبیله‌لرله داها کوچوك قبیله‌لر بو خانلغك زیر اداره‌سنده‌کی اراضیده اوطوریورلردی.

بو قبیله‌لر دائما قیرلرده جولان ایدوب یاشامقده وسواری اولارق کزمکده اولدقلرندن هپسنه بردن قیرغیز قازاق [١] نامی ویرلدی وآرالرنده نه انفراد نه‌ده تفرد حسلری بولونمادیغندن بیوك بر کتله وباشلیجه بر قوم اولارق برلشدیلر وبالقاش کولندن شمال غربی‌یه دوغری اوزانه‌رق توسع واورال شهرینه قدر امتداد ایدن اراضی‌یی تحت اداره‌لرینه آلمشلر وبیوك بر خانلق وجوده کتیرمشلردی.

اون سکزنجی عصره قدر دوام ایدن بو وضعیت یاواش یاواش که‌وشه‌مکه ونهایت قیرغیزلرك «اولوغ بوز»، «اورته یوز»، «کچی یوز» اسملریله اوچ شعبه‌یه آیرلمه‌سنه سبب اولمشدی بونلر آیری آیری اداره‌لر تأسیس ایده‌رك «سیمی»، «یدی صو» ولایتلری اولوغ بوزه «آق مولا» اورته یوزه «صیردریا»، «حزار»، «طورغای» ولایتلری کچی یوزه قالمشدی. «اورال»، «وولغا» وبحر حزر اطرافنده ساکن قیرغیز قازاقلرده «ایچ اوردا» یاخود «خان اورداس» نامی ویریلیردی.

کچی یوزینك صوك خانی «ابوالخیرخان» ١٧٣٠ سنه‌سنده کندی اختیاریله روسیه حکومتنه تابع اولدیغی کبی اورته یوز ١٧٨٧ده «آبلای خان» زماننده، اولوغ یوز ایسه ١٨١٩ده «سلطان سه‌یوق خان» زماننده روسیه‌نك زیراداره‌سنه کیرمك مجبوریتنده قالدیلر.

قیرغیز قازاقلر شیمدی‌یه قدر ملیتنی، عنعنه‌لرینی کمال اعتنا واهتمامله محافظه ایتدیلر لسانلری خالص وغایت زنکین تورکجه‌در. افادهٔ مرام خصوصنده اصلا کوچلك چکمزلر اك مغلق فکرلری افاده ایده‌بیله‌جك مجرد کلمه‌لره مالکدرلر. برده چوق اورژنیال

---

[١] روسلر سواری عسکرلرینه قازاق نامنی بونلرك بینیجیلکلرندن استعاره ایتمشلر وبونام تعمم ایتمشدر.

اولارق قیدایده‌لم که بونلرك سوزلری علی‌الاکثر سجع وقافیه‌ایله‌مزیندر. شعره فوق‌العاده استعدادلری وهوسلری واردر حکایه‌لر، افسانه‌لر ماصاللر، بیلمجه‌لر اکثریتله منظومدر.
آرالرنده (اوله‌نچی = شاعر) (جروجی = مداح) (باقسی = کاهن) لر بیوك برنفوذه مالکدرلر. بونلر، طبقی اجدادیمز کبی (أو) تعبیر ایتدکاری کچه‌دن چادیرلرده اوطورورلر باشلیجه سوت‌ویغورت، قیمیزوأت‌ایله تعیش ایدرلر. غایت قناعتکار، جسور، متحمل وغایت مسافرپروردرلر.
علمه وعلمایه فوق‌العاده حرمتکاردرلر. بر خواجه، معلم ویا طلبه کندیلرینه مسافر کلدیکی زمان‌بن مسافر ایده‌جکم دیه مجادله ایدرلر. بعضاً بر معلمی پایلاشمق مسئله‌سنده ایکی‌قبیله آراسنده اوزون اختلافلر ومنازعه‌لر تحدث ایدر بوکا رغماً الآن یوزده دوقسان بشی أمیدر. اوقور یازانلر ایچنده اولدقجه عالم پك‌آزدر. بونکله برابر اورالرده دولاشان سورولرله میسیونرلره‌قارشی متانتلرینی محافظه ایتمشلر ومیسیونرلرك‌فعالیتنی ثمره‌سز براقمشلردر. اسکی‌چار حکومتی انتشارمعارفه‌مانع اولدیغی‌کبی آیروجه بوصاف‌تورك کتله‌سنی روسلاشدیرمغه چالیشبردی وحتی روس چاری رسماً بونلرك مسلمان اولمیوب شامانی اولدقلرینی اعلان ایتمش وینه ثمره‌سز قالمشدی. بونلرك بتون‌بوهجوملره مقاومت ایتمه‌لرینك سری سجیه‌لرنده ومتانتلرنده‌در. بوکون‌آلتی‌میلیونه قریب تخمین ایدیلن بوتورکلر ینه‌تماماًیله حیات‌عرفاندن محروم وبر چوق مهالکه معروضدرلر.

تورکستانلی : رفعت

جغرافی :

بروسه شهری.

حالاً، مملکتمزك یکی تحریر نفوسی یاپیلمدیغندن بروسه‌نك حقیقی مقدار نفوسی معلوم دکلدر. صوك ییللرده استیلا، استخلاص کبی بر چوق انقلاب ووقایعه صحنه اولدی. مثبت، منفی مهاجرتلرله نفوس، مد وجذر کبی دالغالاندی. فقط صوك دفعه خرستیان عناصر، یونان اردوسیله برابر قاچدقلرندن اکثریسی فرانسز اولمق اوزره جزئی اجنبیدن ماعدا، شهرده ٥٥ ـ ٦٥ بیك کیشی تخمین ایتمك مبالغه اولماز.
حوالی تورکلرینك آز بر قسمی کوچبه یعنی چوبان حیاتی کچیرمکده‌در. بونلرك الك معروفی ارطوغرول سانجاغی داخلنده چادیرده یاشایان قره کچیلی عشیرتی‌در. قره